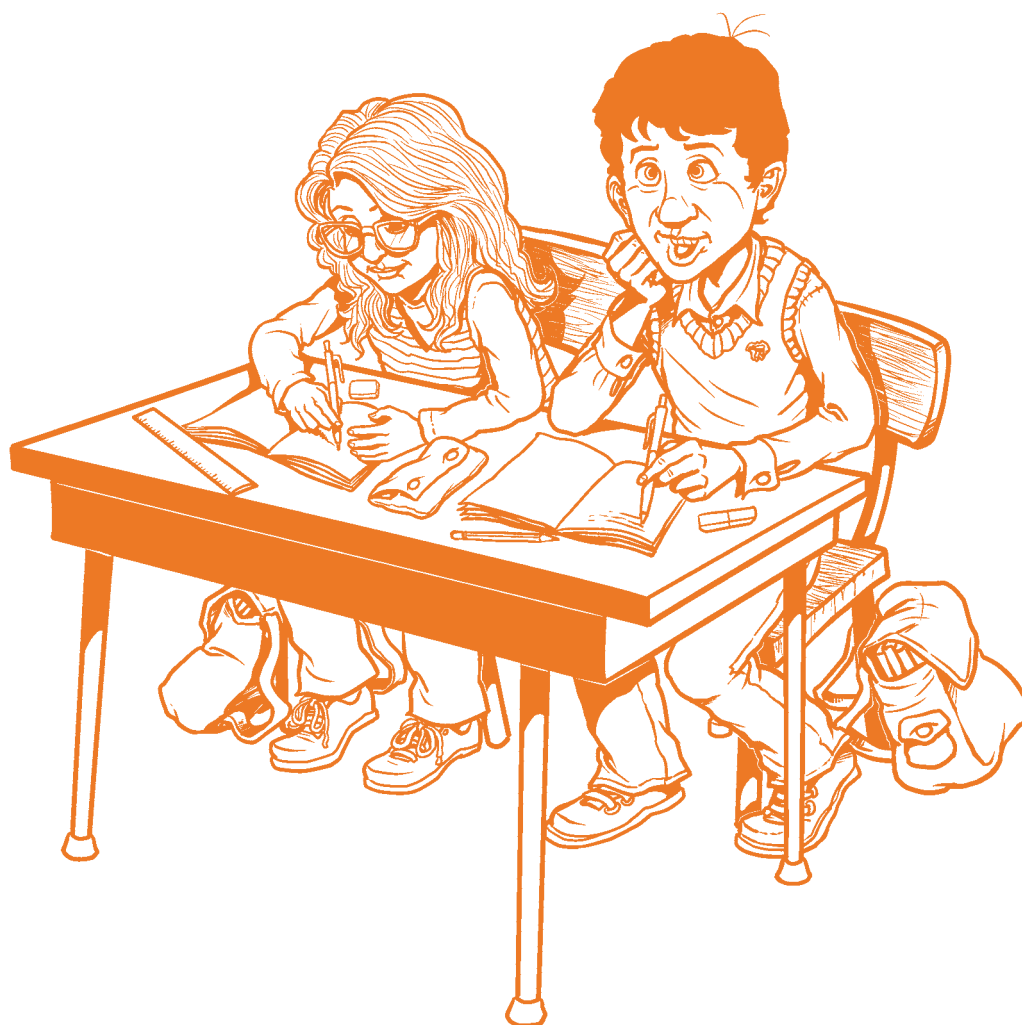

Prelazak U VIŠE RAZREDE OSNOVNE ŠKOLE

POLAZAK U OSNOVNU ŠKOLU STRESAN JE ZA SVE UČENIKE, ALI ZA UČENIKE SA AUTIZMOM I NJIHOVE RODITELJE, OVAJ DOGAĐAJ MOŽE BITI JOŠ PROBLEMATIČNIJI.

Mnoge stvari će se promeniti. Gradivo će biti obimnije. Učeniku će novi profesori biti nepoznati, a moguće je i da oni neće znati ništa o učeniku.

Ukoliko je predviđen lični asistent za učenika, moguće je da će, za učenika, on biti stranac.

BILO BI DOBRO
DA PLANIRANJE PROCESA PRELASKA
POČNE NEKOLIKO MESECI RANIJE

Sada će se od učenika očekivati veća nezavisnost kada su u pitanju radne navike. Domaći zadaci biće složeniji i podrazumevaće više rada kod kuće. Takođe, pred učenicom će biti različiti društveni zahtevi unutar škole i tokom vannastavnih aktivnosti.

No, u ovom periodu pojaviće se i prilike kakvih u nižim razredima nije bilo. Pažljivim planiranjem, prelazak u više razrede može predstavljati uspeh. U idealnim uslovima, planiranje prelaska trebalo bi da počne nekoliko meseci pre samog prelaska. Sledi nacrt procesa koji su drugi ljudi koristili prilikom razvijanja uspešnog plana prelaska. Naravno, moguće je da u pojedinačnim slučajevima budu potrebni i dodatni koraci.

PRVI KORAK. PRIPREMA TOKOM ČETVRTOG RAZREDA

Dobro je da tim zadužen za niže razrede poseti više razrede kako bi:

- upoznali profesore i administrativne radnike zadužene za više razrede
- upoznali razlike između nižih i viših razreda, kao i nova očekivanja
- stekli informacije o pravilima, tradiciji itd.
- stekli informacije za roditelje – o višim razredima – prilikama, izazovima, pravilima i tradiciji
- razvili listu veština koje će učeniku biti potrebne u novom okruženju.

DRUGI KORAK. PLANIRANJE NASTAVNOG PLANA, CILJEVA I RASPOREDA ZA JESENJI PRELAZAK U VIŠE RAZREDE.

Tim nižih razreda osnovne škole može da:

- prikupi informacije za IOP (individualni obrazovni program) sastanak; to bi trebalo da budu informacije o učenikovim snagama, problemima, interesovanjima, potrebi za podrškom i uslovima
- razmotri budući raspored sa roditeljima i članovima tima viših razreda radi uzimanja u obzir učenikove potrebe za uravnoteženim rasporedom i pauzama; takođe, prilikom pravljenja rasporeda, važno je imati u vidu čulne probleme učenika
- razvije listu korisnih strategija, učenikov portfolio ili snimak koji pokazuje učenikovu ličnost i snage.

TREĆI KORAK. PRIPREMA RODITELJA

Tim nižih razreda osnovne škole može da uradi sledeće:

- razmotri sa roditeljima načine kojima oni mogu tokom leta pomoći deci da spremna dočekaju prelazak

- podeli materijal kojim će učenika i roditelje upoznati sa višim razredima škole
- Da bi osigurali najbolji mogući prelazak, trebalo bi da razmotre kako roditelji mogu komunicirati sa profesorima; takođe, trebalo bi obezbediti i informacije o školskim aktivnostima i očekivanjima u odnosu na izradu domaćih zadataka.
- podseti roditelje na to da postoje zaposleni u školi koji imaju ulogu menadžera ili osobe za kontakt, i pomoći im da uspostave kontakt sa njima
- da razmotri razvijanje komunikacije sa osobom za kontakt i drugim osobljem.

ČETVRTI KORAK. PRIPREMA UČENIKA

Roditelji ili članovi školskog tima mogu da:

- napišu društvenu priču ili seriju priča kako bi pomogli učeniku da se pripremi za promenu
- omoguće učeniku onoliko poseta novoj školi koliko je potrebno
- vežbaju odlazak do različitih učionica u kojima se odvijaju časovi (dok je škola prazna) ili čak i da naprave snimak
- pokažu važne oblasti kao što su autobuska stanica, toaleti, kafeterija i sala za fizičko
- obezbede prilike za vežbanje otvaranja i zaključavanja njenog ili njegovog ormarića
- pomognu učeniku da razume školska pravila (čak i ona nepisana)
- pregledaju godišnje izveštaje kako bi upoznali učenika sa osobljem i školskim aktivnostima tokom godine
- nauče učenika kako i kome da se obrati za pomoć
- nauče učenika kako da traži da ode na tiho mesto kako bi se umirio; vežbaju odlazak do tog mesta
- pomognu učeniku da razume da svaki nastavnik ima različita pravila i procedure, i da treba da bude fleksibilan u odnosu na pravila svakog nastavnika
- nabave posebnu beležnicu (planer) koja će učeniku pomoći da ostane organizovan
- nabave tehničku podršku, na primer snimač zvuka, kako bi se pratili domaći zadaci
- nabave laptop računar, kako bi se pomoglo detetu sa slabim veštinama pisanja

- obezbede prevoz do škole sa drugim učenicima ili učenikom kako dete sa ASP-om ne bi moralo samo da pešači do škole
- nabave knjige i druge izvore koji se bave višim razredima osnovne škole i društvenim pravilima.

PETI KORAK. PRIPREMA OSOBLJA

Tim podrške može:

- što pre da informiše nastavno osoblje da će imati učenika sa autizmom
- da planira pripremu, informisanje i podršku profesorima
- da obezbedi informacije (za osoblje) koje uključuju imena filmova, knjiga i sajtova koji se bave autizmom
- da utvrdi ko je kontakt osoba kojoj se osoblje može obratiti ukoliko ima pitanja ili probleme
- da odredi starijeg učenika koji će u novom polugodištu imati ulogu mentora učenika sa autizmom; obezbediti vreme, pre početka školske godine, tokom kog će se deca sresti i upoznati
- da pomogne osoblju i asistentima tako da već prve sedmice imaju spremne potrebne adaptacije/modifikacije
- da posavetuje osoblje da pažljivo prate razumevanje materijala, budući da veliki broj učenika sa autizmom pamti informacije a da ih prethodno ne obradi niti razume
- da isplanira da se često sastaju kao grupa/tim podrške radi proaktivnog i brzog rešavanja problema
- da razgovara sa roditeljima o domaćim zadacima i o njihovoj ulozi u pomoći prilikom izrade istih
- da utvrdi najbolji način za brzu i pouzdanu komunikaciju između roditelja i školskog osoblja.

Ova lista sastavljena je u odnosu na potrebe učenika koji će biti aktivan u redovnoj školskoj nastavi, ali mnogi koraci mogu se primeniti i kod učenika koji će se naći u ograničenijem programu. Ova lista ne uključuje sve i potrebno je dodati neke posebne korake radi izlaženja u susret specifičnim učenicima i njihovom školskom sistemu. Mnoge od ovih strategija biće potrebne i prilikom prelaska iz osnovne u srednju školu.

Prelazak u više razrede osnovne škole

Izdavač

Magona

Novi Sad

www.magona.rs

info@magona.rs

Za izdavača

Goran Sipić

Urednik

Goran Sipić

Prevod sa engleskog jezika

Staša Vukadinović

Lektor

Svetlana Velimirović

Ilustracije

Mladen Oljača

Priprema za štampu

Arpad Terek

Štampa

Offset print, Novi Sad

Tiraž

1.000

ISBN 978-86-87659-13-1

Veliku pomoć pri izradi ove brošure
pružili su nam:

dr Milica Pejović–Milovančević, dr sci dečji psihijatar,
docent Medicinskog fakulteta Univerziteta u
Beogradu

Dragana Koruga, psiholog CIP centra za interaktivnu
pedagogiju

Nataša Srečković, diplomirani logoped, reedukator.

U Srbiji možete kontaktirati sa Republičkim udruženjem Srbije za pomoć osobama sa autizmom. Pri Udruženju radi stručni tim (psihijatri, psiholozi, specijalni pedagozi, socijalni radnici, lekari, učitelji, vaspitači, medicinske sestre) koji pruža pomoć roditeljima i stručnjacima svakoga dana od 9 do 15 sati. Udruženje obezbeđuje sastanke za podršku i savetodavni rad i razne programe kao što su: asistent u porodici, savetodavni rad sa roditeljima, vikend program, rekreativno-terapeutski boravci u prirodi, kao i tematski seminari za stručnjake i roditelje iz cele Srbije.

Više informacija o udruženju može se pronaći na Internet stranici: www.autizam.org.rs.

Udruženje se nalazi na adresi Gundulićev venac 38, Beograd, a telefon je 011/339 26 83 ili 060/0820 555.

**Projekat izdavanja kompleta brošura za
podršku osobama sa autizmom podržali su**

United Nations in Serbia

Fondacija Nj. K. V. Princeze Katarine

**Finansijsku podršku pružila je
DELTA Fondacija**

CIP – Каталогизација у публикацији

Библиотека Матице српске, Нови Сад

